

Wiele kontrowersji w orzecznictwie sądów administracyjnych budzi charakter decyzji o warunkach zabudowy. Nie jest do końca jasne, czy decyzja ta jest związana, czy uznaniowa.

Problem ten istnieje w orzecznictwie od wielu lat. Został on nawet odnotowany w sprawozdaniu rocznym prezesa NSA za 2019 r., gdzie wskazano na istnienie dwóch linii orzeczniczych w tym zakresie. W ramach jednej z nich sądy przyjmują, że decyzja o warunkach zabudowy jest decyzją uznaniową. W ramach drugiej, że jest to decyzja związana.

Uznaniowe decyzje administracyjne to takie rozstrzygnięcia w ramach których treść decyzji jest zależna od woli organu załatwiającego sprawę. Dzieje się tak mimo faktu, że wszystkie przesłanki niezbędne formalnie do wydania decyzji zostały spełnione. Uznanie administracyjne jest dopuszczalne w demokratycznym państwie prawnym jednak przyjmuje się, że powinno ono występować możliwie rzadko. Specyfiką decyzji uznaniowych jest to, że ograniczona jest możliwość kontroli ich legalności. Niegdyś było nawet tak, że decyzje oparte na uznaniu administracyjnym nie podlegały w ogóle kontroli sądowoadministracyjnej. Obecnie sprawy dotyczące takich rozstrzygnięć znajdują się we właściwości sądów administracyjnych. Przyjmuje się jednak, że kontrola ich legalności ograniczona jest co do prawidłowości przeprowadzenia procedury administracyjnej i prawidłowości sporządzenia uzasadnienia decyzji. Wszak uznanie administracyjne nie oznacza dowolności działania administracji.

Z decyzjami związanymi rzecz się ma dużo prościej. Podlegają one kontroli sądowej w pełnym zakresie – co do postępowania, uzasadnienia i rozstrzygnięcia merytorycznego. Istotą decyzji związanej jest to, że organ administracji publicznej musi wydać rozstrzygnięcie przewidziane wprost przepisami prawa jeżeli spełnione są przesłanki w nich określone.

Problem z decyzjami o warunkach zabudowy dotyczy swobody jaką dysponuje wójt (burmistrz, prezydent miasta) przy określaniu warunków zabudowy. Słowem: czy jest on związany wnioskiem inwestora, czy też może uznaniowo określić takie warunki korzystając np. z wyników analizy urbanistycznej.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu tak odniósł się do tego problemu:

Decyzja o warunkach zabudowy nie jest decyzją uznaniową. Organ właściwy do jej wydania jest zobowiązany do pozytywnego rozstrzygnięcia, jeśli projektowana inwestycja czyni zadość wszystkim wynikającym z prawa warunkom, a obowiązek odmowy ma tylko wówczas, gdy inwestycja ta nie spełnia choćby jednej ustawowej przesłanki z art. 61 ust. 1 u.p.z.p. Innymi słowy, wydanie decyzji o warunkach zabudowy jest możliwe jedynie w przypadku łącznego spełnienia określonych w u.p.z.p. warunków. Oznacza to, że brak spełnienia chociażby jednego z warunków o których stanowi art. 61 ust. 1 u.p.z.p. jest podstawą do odmowy ustalenia warunków zabudowy.

Tym samym poznański WSA wpisał się tym orzeczeniem w linię mówiącą o związanym charakterze takiej decyzji.

Źródło: Wyrok WSA w Poznaniu z 7.07.2021 r., IV SA/Po 267/21, CBOSA.